

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор
Н.М. Іщенко
" " _____ 2018р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

підготовки бакалаврів
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»
професійної кваліфікації «Фармацевт»

Миколаїв 2018

Робоча програма з «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів за напрямом підготовки 226 «Фармація, промислова фармація» (УКЛАДАЧІ:

к. філол. н., доц. Л. С. Островська, викл. В. М. Понкратова) **схвалено:**

на засіданні кафедри української філології, теорії та історії літератури
Протокол № 5 від «13 лютого 2018 р.

Завідувач кафедри Т. П. Шестопалова

на засіданні методичної ради Інституту філології
Протокол № 7 від «22» лютого 2018 р.

Голова О. В. Пронкевич
Підпис

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Директор медичного інституту Г. В. Грищенко

Начальник навчально-методичного відділу

 І. Ю. Потай

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»	Рік підготовки:	1
		Семестр: - 1	- 1
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції: - 0	- 0
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2		Практичні: - 30	- 16
самостійної роботи студента -2		Самостійна робота: - 60	- 74
		Вид контролю:	іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи для денної форми навчання становить: - 0,9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “ Українська мова (за професійним спрямуванням)” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України, освітньої програми: бакалавр фармації, галузі знань 22 «Охорона Здоров'я», спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація», професійної кваліфікації: **фармацевт.**

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» покликана підвищити мовну компетенцію майбутніх фахівців, забезпечити їхню професійну комунікацію. Акцент у програмі зроблено на засобах наукового й офіційно-ділового стилів, що обслуговують фахове мовлення фармацевтів; термінологія, сталі вислови, мовні кліше, приклади укладання документів – усе це розглядається через призму лексики, морфології, стилістики, синтаксису. Базована на знаннях зі шкільної програми, дисципліна демонструє зовсім інший, вищий, рівень осягнення мови – з погляду майбутнього фаху студентів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є українська мова за професійним спрямуванням (фахове мовлення фармацевтів).

Міждисциплінарні зв'язки: неорганічна хімія, аналітична хімія, органічна хімія, токсикологічна хімія, фізколоїдна хімія, фармацевтична хімія, біохімія, патологічна фізіологія, анатомія, клінічна фармація, ботаніка, біологія, мікробіологія, біоетика, біофармація, аптечна технологія ліків, заводська технологія ліків, організація та економіка фармації, фармакологія, фармакотерапія, менеджмент, маркетинг, фармакоэкономика, практична косметологія, аптечна технологія лікарських та косметичних засобів, дерматологія, клінічна косметологія, ароматологія, технологія парфумерно-косметичних препаратів промислового виробництва, основи фітocosметики, основи косметичної хірургії, косметична хімія, стандартизація та контроль якості парфумерно-косметичних засобів, справочинство.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є підвищення мовної компетенції майбутніх фахівців і забезпечення мовного аспекту їхньої професійної комунікації.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів є оволодіти нормами сучасної української мови в аспектах лексики, стилістики, морфології та

синтаксису в контексті мовлення фахівця-фармацевта, грамотно перекладати й редагувати тексти фармацевтичного профілю, вільно та доцільно застосовувати терміни та сталі сполуки, що стосуються цієї галузі знань, укладати основні види документів.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами

компетентностей:

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії;

– *загальні:*

КЗ 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.

КЗ 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

КЗ 8. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

КЗ 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.

– *спеціальні (фахові, предметні):*

здатність грамотно застосовувати літературну українську мову в ситуаціях професійного мовлення, а саме:

КФ 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

КФ 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик.

КФ 3. Здатність організувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

КФ 4. Здатність організувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу із обґрунтуванням технологічного процесу та вибором відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

КФ 5. Здатність організувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтовувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).

КФ 7. Здатність організувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України.

КФ 8. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

КФ 10. Здатність організувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціною, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

КФ 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

КФ 12. Здатність організувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптечних закладах і контрольно-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів.

КФ 13. Здатність організувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог та проводити їх сертифікацію, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.

КФ 14. Здатність здійснювати розробку методик контролю якості лікарських засобів, фармацевтичних субстанцій, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, фізико-хімічних та хімічних методів контролю.

КФ 17. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик, а також суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.

КФ 19. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

КФ 20. Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.

КФ 21. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.					
Загальні компетентності					
1	КЗ 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки.	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність.
2	КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних питань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за своєчасність прийнятих рішень.
3	КЗ 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх.	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
4	КЗ 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.	Знати елементи виробничої та соціальної адаптації; фактори успішної адаптації до	Вміти формувати ефективну стратегію особистісної адапта-	Взаємодіяти з широким колом осіб (колеги, керівництво, фахівці з інших	Нести відповідальність за прийняття рішень.

		нового середовища.	ції до нових умов.	галузей) при виникненні нових ситуацій з елементами непередбачуваності.	
5	КЗ 8. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.	Мати досконалі знання рідної мови.	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів рідну мову.	Нести відповідальність за вільне володіння рідною мовою, за розвиток професійних знань.
6	КЗ 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
Спеціальні (фахові) компетентності					
1	КФ 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик. КФ 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик. КФ 7. Здатність організо-	Знання норм офіційно-ділового стилю сучасної української мови при роботі із законами та нормативними документами.	Користуватись засобами офіційно-ділового стилю української мови при роботі із законами та нормативними документами, розробці ділової документації.	Грамотно та вправно формувати висновки та фахово застосовувати знання зі справочинства при роботі із законами та нормативними документами.	Нести відповідальність за укладання, якісне та своєчасне використання нормативних документів у професійній діяльності.

	<p>вувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України. КФ 14. Здатність здійснювати розробку методик контролю якості лікарських засобів, фармацевтичних субстанцій, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, фізико-хімічних та хімічних методів контролю.</p>				
2	<p>КФ 3. Здатність організувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування</p>	<p>Знання ботанічної, клінічної, анатомічної, гістологічної номенклатури, номенклатури лікарських засобів, хімічної, медичної, фармакогностичної термінологій, технологічних термінів, термінів економіки, маркетингу,</p>	<p>Уміння застосовувати знання термінології, номенклатури в ситуаціях фахового мовлення, вміти утворювати нові терміни.</p>	<p>Грамотно та послуговуватись засобами лексики, фонетики, морфології, синтаксису, застосовувати стилістично вправне мовлення при спілкуванні з колегами, пацієнтами, клієнтами; грамотно укладати, перекладати, редагувати тексти наукового стилю, застосовуючи</p>	<p>Нести відповідальність за грамотне і вправне мовлення в усній та писемній формі, доцільне застосування фахової термінології.</p>

<p>технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).</p> <p>КФ 4. Здатність організувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу із обґрунтуванням технологічного процесу та вибором відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).</p> <p>КФ 5. Здатність організувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування</p>	<p>менеджменту; знати засоби термінотворення в ситуаціях професійного спілкування.</p>		<p>знання фармацевтичної термінології, мови професійного спілкування; вправно вести дискусії.</p>	
---	--	--	---	--

<p>та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP). КФ 8. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України. КФ 10. Здатність організовувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціною, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках. КФ 11. Здатність проводити аналіз</p>				
--	--	--	--	--

<p>соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.</p> <p>КФ 12. Здатність організувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптечних закладах і контрольно-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів.</p> <p>КФ 13. Здатність організувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та</p>				
--	--	--	--	--

<p>належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог та проводити їх сертифікацію, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.</p> <p>КФ 17. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клінікофармацевтичних характеристик, а також суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.</p> <p>КФ 19. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях.</p> <p>КФ 20. Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу</p>				
---	--	--	--	--

<p>шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.</p> <p>КФ 21. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.</p>				
---	--	--	--	--

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна. Результати навчання для дисципліни.

Володіння студентами мовою на рівні фахового спілкування в усьому багатстві лексичних, фонетичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних засобів, зокрема термінологічного запасу. Наявність стійких знань про специфіку усної та писемної форм української мови в науковому й офіційно-діловому стилях із урахуванням фахової спрямованості. Уміння складати, перекладати й редагувати тексти фармацевтичної спрямованості, уміння укладати основні види документів.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

Програма структурована в модулі:

Змістовий модуль 1.

Культура професійного мовлення. Фонетичні, орфографічні та стилістичні, лексичні та фразеологічні норми професійного мовлення. Вступ до справочинства. Документація щодо особового складу, довідково-інформаційна, обліково-фінансова та господарсько-договірна документація.

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.

Тема 2. Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищенні мовної культури та їх види. Заява.

Тема 3. Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме.

Тема 4. Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка.

Тема 5. Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка.

Тема 6. Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порухення фразеологічних норм. Правопис складних фахових термінів. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол.

Тема 7. Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Правопис та відмінювання прізвищ. Витяг із протоколу.

Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2.

Морфологічні та синтаксичні норми професійного мовлення. Довідково-інформаційна та розпорядча документація.

Тема 8. Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи.

Тема 9. Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні. Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт.

Тема 10. Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Особливості перекладу дієприкметників у фахових текстах. Запрошення. Оголошення.

Тема 11. Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження.

Тема 12. Складні випадки перекладу прийменникових конструкцій. Синонімія прийменникових конструкцій. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порухення синтаксичних норм у професійному спілкуванні. Наказ.

Контроль змістового модуля 2.

Тема 13. Підсумковий модульний контроль.

3. Структура навчальної дисципліни

Теми, № з/п	Назви змістових модулів і тем	К-сть годин			
		денна форма			
		усього	л	п	с.р.

Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення. Фонетичні, орфографічні та стилістичні, лексичні та фразеологічні норми професійного мовлення. Вступ до справочництва. Документація щодо особового складу, довідково-інформаційна, обліково-фінансова та господарсько-договірна документація.					
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.	6	-	2	4
2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищенні мовної культури та їх види. Заява. Переклад фахового тексту.	6	-	2	4
3	Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме. Редагування.	6	-	2	4
4	Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка. Переклад документа.	6	-	2	4
5	Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка. Редагування фахового тексту.	8	-	2	6
6	Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм. Правопис складних фахових термінів. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол. Переклад документа.	8	-	2	6
7	Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Правопис та відмінювання прізвищ. Витяг із протоколу. Переклад фахового тексту. Контроль змістового модуля 1.	8	-	4	4
	Разом за змістовим модулем 1	48	-	16	32
Змістовий модуль 2. Морфологічні та синтаксичні норми професійного мовлення. Довідково-інформаційна та розпорядча документація.					
8	Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи. Редагування документа.	6	-	2	4
9	Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні. Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт. Переклад фахового тексту	6	-	2	4
10	Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Особливості перекладу дієприкметників у фахових текстах. Запрошення. Оголошення. Редагування документа.	8	-	2	6
11	Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Редагування фахового тексту.	6	-	2	4
12	Складні випадки перекладу прийменникових конструкцій. Синонімія прийменникових конструкцій. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні. Редагування фахового тексту. Наказ. Контроль змістового модуля 2.	10	-	4	6
	Разом за змістовим модулем 2	36		12	24
13	Підсумковий модульний контроль	6	-	2	4
Усього один		90	-	30	60

4. Теми лекцій

Не передбачено примірним навчальним планом.

5. Теми семінарських занять

Не передбачено примірним навчальним планом.

6. Теми практичних занять

Теми, № з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.	2
2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищення мовної культури та їх види. Заява. Переклад фахового тексту.	2
3	Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме. Редагування.	2
4	Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка. Переклад документа.	2
5	Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка. Редагування фахового тексту.	2
6	Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм. Правопис складних фахових термінів. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол. Переклад документа.	2
7	Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Правопис та відмінювання прізвищ. Витяг із протоколу. Переклад фахового тексту. Контроль змістового модуля 1.	4
8	Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи. Редагування документа.	2
9	Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні. Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт. Переклад фахового тексту	2
10	Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Особливості перекладу дієприкметників у фахових текстах. Запрошення. Оголошення. Редагування документа.	2
11	Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Редагування фахового тексту.	2
12	Складні випадки перекладу прийменникових конструкцій. Синонімія прийменникових конструкцій. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні. Редагування фахового тексту. Наказ. Контроль змістового модуля 2.	4
13	Модульна робота.	2
	Усього	30

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено примірним навчальним планом.

8. Самостійна робота

Теми, № з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.	4

2	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищенні мовної культури та їх види. Заява. Переклад фахового тексту.	4
3	Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме. Редагування.	4
4	Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка. Переклад документа.	4
5	Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка. Редагування фахового тексту.	6
6	Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм. Правопис складних фахових термінів. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол. Переклад документа.	6
7	Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Правопис та відмінювання прізвищ. Витяг із протоколу. Переклад фахового тексту. Контроль змістового модуля 1.	4
8	Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи. Редагування документа.	4
9	Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні. Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт. Переклад фахового тексту	4
10	Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Особливості перекладу дієприкметників у фахових текстах. Запрошення. Оголошення. Редагування документа.	6
11	Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Редагування фахового тексту.	4
12	Складні випадки перекладу прийменникових конструкцій. Синонімія прийменникових конструкцій. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні. Редагування фахового тексту. Наказ. Контроль змістового модуля 2.	6
13	Підсумковий модульний контроль	4
	Усього	60

9. Індивідуальні завдання:

Не передбачено примірним навчальним планом.

10. Завдання для самостійної роботи:

завдання у робочому зошиті.

11. Методи навчання.

Під час викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» використовуються такі методи навчання: репродуктивний, частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, дослідницький, проблемне викладання.

12. Методи контролю.

До контрольних заходів належать поточний та підсумковий контролю. Форми контролю: захист індивідуального завдання, лексичний диктант, модульна контрольна робота, тестовий контроль.

10. Форма підсумкового контролю успішності навчання:

підсумковий модульний контроль у вигляді письмової роботи (залік).

11. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Контроль успішності на кожному практичному занятті здійснюється у вигляді контролю вихідного і кінцевого рівня знань.

Контроль вихідного рівня знань.

Контроль вихідного рівня знань відображає результат засвоєння студентами матеріалу на забезпечуючих кафедрах і курсах, а також самостійної поза аудиторної підготовки студентів до відповідної теми заняття.

Контроль вихідного рівня знань здійснюється у вигляді усного опитування (див. методичні матеріали до практичного заняття), замальовки схем (див. список рекомендованих для зарисовки схем) і заповнення клішованих малюнків (див. зразки клішованих малюнків). Тривалість контролю вихідного рівня знань 20-25 хвилин.

Засоби діагностики успішності навчання:

У процесі навчання студентів використовуються такі методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи графічного контролю, методи програмованого і лабораторного контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.

- модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за змістовними модулями ;

- оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи на основі перевірки роботи (змістовність і конкретність, достатня повнота викладення питання; завершеність викладення кожної думки, відсутність повторів; економічна грамотність; правильність оформлення роботи) та її захисту.

Поточне тестування та самостійна робота													Іспит	Сума Балів	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13			Всього
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	12	120	80	200

T1, T2 ... T13 – змістовні теми.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Загальна оцінка навчальної діяльності студента на кожному занятті є комплексною і проставляється викладачем на заключному етапі заняття до “Журналу обліку відвідувань та успішності студентів”, старостою – до “Відомості обліку успішності і відвідування занять студентами” у вигляді оцінок за традиційною чотирибальною шкалою: “5”, “4”, “3”, “2” та у балах.

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
“5”	19
“4”	15
“3”	12
“2”	0

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
від 120 до 200 балів	“зараховано”
менше 120 балів	“не зараховано” з можливістю повторного складання
менше 120 балів після 1 складання та 2 перескладань	“не зараховано” з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Максимальна кількість балів (200 балів), яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “5” – 19 балів, на кількість тем навчальних занять та додавання балів за виконання індивідуальних завдань (10балів). Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 200. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “3” – 12 балів, на кількість тем у модулі (10). Отримання мінімальної кількості балів за модуль (120 балів) є обов’язковою умовою для виставлення оцінки «зараховано». Мінімальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

На останньому тематичному навчальному занятті з дисципліни після закінчення вивчення теми заняття, викладач навчальної групи оголошує суму балів, яку кожен студент групи набрав за результатами поточного

контролю. Студент отримує оцінку “зараховано”, якщо він не має пропусків навчальних занять і набрав кількість балів не меншу, ніж мінімальну; оцінку “не зараховано” – якщо студент має невідпрацьовані пропуски практичних занять чи лекцій, або сумарна кількість балів за поточний контроль менша, ніж мінімальна.

Студенти, які отримали оцінку “не зараховано”, після відпрацювань пропущених занять в обов’язковому порядку складають основні (базові) питання (усно або письмово) з навчальної дисципліни під час індивідуально-консультативної роботи викладача відповідної академічної (семестрової) групи. Повторне складання заліку дозволяється не більше 2-х разів і здійснюється за направленням деканату.

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Всього оцінок	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	залік
	180 - 200	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	зараховано
	160 - 179	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	
	150 - 159	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	130 - 149	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
	120 - 129	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	
	70 - 119	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано
	1 - 69	F	Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	

12. Методичне забезпечення:

1. Таблиці.
2. Тренувальні роботи для поточного контролю.
3. Тренувальні вправи з основних тем курсу.
4. Навчальна комп’ютерна програма з фонетики.
5. Тренувально-контрольна система комп’ютерних тестів із усіх тем курсу.
6. Ресурс дистанційної підтримки самостійної роботи студентів.
7. Змістові модульні роботи.
8. Підсумкові модульні роботи.

13. Рекомендована література

Основна

1. Світлична Є.І., Берестова А.А., Тележкіна О.О. Фахова мова фармацевта. – Х. : Тім Пабліш Груп. – 2012. – 260 с.
2. Світлична Є.І., Берестова А.А., Приймко А.Є., Бронникова О.Ю. Українське ділове мовлення. – Х. : Вид-во НФаУ ; Золоті стор., 2002. – 320 с.
3. Берестова А. А. , Тележкіна О. О. Зошит-практикум з української мови за професійним спрямуванням для самостійної роботи студентів – Х. : Вид-во НфаУ, 2016. – 87 с.

Допоміжна

1. Бабич Н.Д., Герман К.Ф., Скаб М.В. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник.– Чернівці: Книги – ХХІ, 2011. – 528 с.

2. Голубовська І. В. Практична стилістика української мови : навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів нефілологічних спеціальностей (денної та заочної форм навчання) / І. В. Голубовська. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2010. – 124 с.
3. Дудик П.С. Стилiстика української мови : навч. посiб. / П. С. Дудик. – К. : Академiя, 2005. – 368 с.
4. Лiсовий М.І. Культура професiйного мовлення: Навчальний посiбник для студентiв вищих медичних навчальних закладiв. – Вiнниця: НОВА ККНИГА, 2010. – 176 с.
5. Тележкiна О.О. Основи культури мовлення. – Х.: Вид-во НФаУ, 2013. – 88 с.
6. Тележкiна О.О., Лисенко Н.О., Кушнiр О. О, Литвиненко О. О., Пiддубна Н. О. Дiлове спiлкування: усна i писемна форми. – Х.: «Смуґаста типографiя», 2015. – 384 с.
7. Тележкiна О.О., Берестова А.А., Тимченко А.О. Фахова мова лiкаря-лаборанта: Навчальний посiбник. – Х. : Вид-во НФаУ, 2015. – 200 с.
8. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Ін-т української мови. – К. : Наук. думка, 2012. – 288 с.
9. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. – К.: Довіра, 2003. – 623 с.
10. Шутак Л.Б., Навчук Г.В., Ткач А.В. Українська мова професiйного спрямування Навчальний посiбник для студентiв вищих медичних навчальних закладiв I-IV рiвнiв акредитацiї. – Чернiвцi, 2008. – 444 с.
11. Шутак Л.Б., Ткач А.В., Навчук Г.В. Культура професiйного спiлкування: контрольнi вправи i тестовi завдання. – Чернiвцi, 2012. – 182 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний ресурс НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/
2. Сайт кафедри українознавства та латинської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ukrlat.nuph.edu.ua
3. Труднощі перекладу процесових понять [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://y-ra.com/book_suchasne-ukranske-dilove-movlennya_677/42_trudnoshhi-perekladu-procesovih-ponyat
4. Академічний тлумачний словник української мови (в 11 т.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/>
5. Орфографічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovnyk.ua/>
6. Фармацевтична енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/319/farmaceutichna-terminologiya>
7. Латинсько – український словник до курсу фармацевтичної термінології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:35ac5a794f1edeeb6a17e1cd318ee30d99336f9e/latest/336594/index.html
8. Медичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://medterms.com.ua/>
9. Словник органічної хімії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://posibnyku.vntu.edu.ua/ch_/glossary.html
10. Словник медичних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/2015082666091/meditsina/slovník_medichnih_terminiv